

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

Havenbeveiligingsregeling

(Internetconsultatie van 5 september tot en met 3 oktober 2023)

In het kort

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft 5 oktober 2022 door middel van een Wijzigingswet de Havenbeveiligingswet aangepast. Deze wet voert een aantal wijzigingen door ter verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten. Als nadere uitwerking van deze wetswijziging bereidt het ministerie van IenW een ministeriële regeling voor.

In de regeling staan bepalingen over:

- De opleiding en het examen Havenbeveiligers;
- De afgifte en registratie van het certificaat Havenbeveiligers;
- De bijscholingsverplichting voor de Havenbeveiligers;
- De opleiding en het examen Veiligheidsbeambten;
- Overgangsbepalingen.

Wat is het doel?

Het doel van de regeling is onder andere bereiken van een uniform kwaliteitsniveau van havenbeveiligers en veiligheidsbeambten.

Voor de havenbeveiligers wordt niet meer gestuurd op de kwaliteit van de opleiding, maar op de resultaten van een landelijke examinering. Dit biedt een onafhankelijke waarborg voor een goed basisniveau van een beveiligers die de opleiding tot havenbeveiligers heeft gevolgd. Daarnaast wordt het certificaat havenbeveiligers bijgeschreven in een register van de SVPB. Een bijscholingsverplichting is noodzakelijk, zodat wordt ingespeeld op de actuele ontwikkelingen van security-aangelegenheden in zeehavens.

Voor de huidige en toekomstige veiligheidsbeambten wordt ook een centraal examen ingevoerd. De huidige veiligheidsbeambten (PFSO's) zijn verplicht om dit examen binnen een jaar na inwerkingtreding van de wet van 5 oktober 2022 succesvol af te leggen bij de SVPB.

Voor wie belangrijk

- ISPS gecertificeerde havenfaciliteiten en havens;
- Bevoegde autoriteiten (burgemeesters van ISPS havens);
- Havenbeveiligers;

- Beveiligingsbranche;
- Handhavende instanties;
- Veiligheidsbeambten van de havenfaciliteit.

Wat zijn de gevolgen?

Door het intrekken van de erkenningsregeling voor opleidingsinstituten vervalt de noodzaak toe te zien op de naleving van de erkenningsvoorwaarden. De ILT zal derhalve geen toezicht meer houden op de opleidingsinstituten. Het landelijk examen is gericht op een beperking van de uitvoeringslasten, het creëren van een gelijk speelveld voor alle opleidingsinstituten en het bereiken van een uniform kwaliteitsniveau van havenbeveiligers.

Havenbeveiligers die al over een certificaat havenbeveiligers beschikken, moeten uiterlijk op 31 augustus 2024 een verzoek indienen bij de SVPB om te worden opgenomen in het register. Na deze datum is hun certificaat niet meer geldig.

Bijscholing is noodzakelijk om de functie van havenbeveiligers te kunnen blijven uitoefenen. Het niet volgen van bijscholing leidt ertoe dat het certificaat niet kan worden vernieuwd. Als gevolg hiervan kan de functie van havenbeveiligers niet meer worden uitgeoefend.

Het examen veiligheidsbeambten is verplicht voor de huidige en nieuwe veiligheidsbeambten om een uniform kwaliteitsniveau te bereiken. De huidige veiligheidsbeambten hebben tot 31 december 2024 de tijd om het examen succesvol af te leggen om de werkzaamheden te mogen blijven uitoefenen. Voor nieuwe veiligheidsbeambten dient het examen vooraf te zijn behaald voor het uitoefenen van de functie.

De reacties

Er kon worden gereageerd op deze regeling en de toelichting. Er zijn in totaal 15 reacties ingediend, hiervan zijn er 12 openbaar. Indieners zijn:

- Bedrijfsleven en branche (100 % van de reacties);

1. Algemeen beeld van de reacties

Voordelen van de Regeling

- Sommige partijen zijn van mening dat de Regeling voordelen heeft t.o.v. de huidige situatie, anderzijds geven veel partijen aan nog zorgen en vragen hierover te hebben.

De belangrijkste opmerkingen betreffen onder meer de volgende onderwerpen:

- Frequentie van herhaling 1 x per 5 jaar;
- Invoeren van het centraal examen en mogelijke overgangsregeling;
- Aanleveren en registreren certificaten;
- Voorwaarden voor een aspirant beveiligers om in de haven te mogen werken;
- Handhaving op de inzet van erkende beveiligers.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst, aan de hand van citaten uit individuele reacties. Deze reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Voordelen van de Regeling

- Het loskoppelen van de opleiding en de examinering zorgt ervoor dat er meer onafhankelijk kan worden getoetst op kennis;
- De aanpassing brengt de havenbeveiligingswet in lijn met een al eerder in België doorgevoerde aanpassing;
- De opleidingseis brengt de havenbeveiligers in lijn met de opleidingseis voor havenbeveiligers die al wel was verankerd in de nationale wetgeving;
- De volgende stap is de havenbeveiligers ook onder te brengen in een screeningsregeling.

Frequentie van herhaling

- Een herhaling van de opleiding PFSO/ havenbeveiligers is noodzakelijk;
- Herhaling 1 x per 5 jaar is voldoende;
- Alle diploma's van mensen ouder dan 50 jaar en minimaal 5 jaar in het bezit van ISPS hun diploma zouden moeten worden omgezet naar het nieuwe diploma;
- Geef oude certificaten dezelfde herhalingstermijn als in de nieuwe regeling.

Centraal examen/overgangsregeling

- Het is voor de branche nooit duidelijk naar voren gekomen dat er een centraal examen voor de veiligheidsbeambte verplicht wordt gesteld. Er is waarschijnlijk onvoldoende opleidingscapaciteit beschikbaar om dit binnen 12 maanden te realiseren;
- In de overgangsregeling voor zittende havenbeveiligers wordt gesproken over de groep havenbeveiligers die per 1 januari 2024 in de leeftijd van 63,5 of ouder zijn. Door het Ministerie IenW is er een mondelinge toezegging gedaan dat deze doelgroep volledig vrijgesteld wordt van bijscholing. Dit zou moeten worden aangepast in de Regeling;
- Voor havenbeveiligers is er een overgangsrecht opgenomen (artikel 11). Dit kan ook goed toegepast worden voor veiligheidsbeambten.
- Geef havenbeveiligers die langer dan 5 jaar in het bezit zijn van een certificaat PFSO en 5 jaar actief deze rol vervullen een overgangstermijn van 3 jaar;
- Aandacht wordt gevraagd voor het gevolg van een monopoliepositie van de aanbieder en de daarmee samenhangende gevolgen voor de tarieven.

Aanleveren en registreren certificaten

- Het is niet duidelijk vanaf wanneer de bedrijven een certificaat havenbeveiliging kunnen aanleveren bij de SVPB. Hier dient zo spoedig mogelijk duidelijkheid over te komen;
- In de regeling ontbreekt het registreren van het certificaat keuzedeel havenbeveiliging. Havenbeveiligers die het certificaat keuzedeel havenbeveiliging bij een erkende opleider succesvol hebben afgerond zouden deze net als de certificaten havenbeveiliging moeten kunnen registreren bij de SVPB.

Aspirant beveiligers

- In de voorgestelde regeling staat niet duidelijk wat de voorwaarden zijn voor een aspirant beveiliging om in de haven te mogen werken;
- Een aspirant beveiliging die in het bezit is van een havenbeveiligingscertificaat (behaald bij de SVPB) zou inzetbaar moeten zijn in de haven.

Toezicht en handhaving

- Het toezicht is volgens de Regeling verdeeld, maar er blijven zorgen over wie er verantwoordelijk is;
- Voor de handhaving en toezicht op havenbeveiligers die zowel dienen te voldoen aan de WPBR als aan de eisen van de havenbeveiligingswet (certificaat havenbeveiliging) dient het toezicht door deze twee partijen goed geregeld te worden;
- Controle op de inzet van erkende beveiligers is tevens controle op screening van medewerkers belast met beveiligingstaken, daar een screening standaard onderdeel is van de verstrekking van het legitimatiebewijs beveiliging.